

luit incarcerare Herodes, nam clausus in custodia...

Marc. 6.

Impii iustorum...

12. Impii aduersus...

Actor. 23.

Impii quamvis inimici...

Tertull.

23.

Exod. 15.

Impii, ut unus homo...

Athanas.

QUESTIO III.

Ex quo motivo Herodes Ioannem in vinculis alligauerit?

Ioannes hanc Ioannis incarcerationem scribens...

14. Ioseph.

D. Thom.

Perit imbutus iniquitate...

15. Germana ratio.

Abulenti. In uno facinore peccata multa.

Luc. 3.

Luc. 13.

August.

Peccatores mala pro bonis reputant.

16. Chrysol.

Impius dum peccatum suum occultare vult, illud magis manifestat.

sum dum occultare vult, magis, ac magis manifestat: Ioannis enim carcer, ac gladius, quo caput est amputatum...

Genes. 19.

August. D. Thom.

Chrysol.

Idem.

17.

August. Ambros.

18.

19. Abulenti.

Per incarcerationem exploravit Herodes populi voluntatem.

lestè hoc ferret, solueret illum statim Herodes; & sic placaret turbationem populi...

Tertio Ioannes erat veritatis prædicator, ac iniquitatis reprehensor, & quamvis omnes ad eum confluerent...

Quarto, & hæc est mihi probibitor ratio. Herodes ex consilio, cooperatione Pharisæorum...

Ait Regius Vates Psalm. 13. n. 1. Dixit insipiens in corde suo, non est Deus: & statim prosequitur...

Consequens, inquit sponsa: Invenimus me custodes, qui circumuehant civitatem: percusserunt me, & vulneraverunt me...

Respondet Abulenti cap. 14. Matth. quæst. 16. duo. Et primo, quia incarceration est malum paruum...

20. Veritatis prædicator multos habet inimicos.

21. Populus sequitur Primum, cap. exemplum.

Philo.

22. Psalm. 13.

Rab. Salom. Lytan. Theodor. Trever.

Iniquitas Regis, pestis totam civitatem corrumpens.

Theodor.

23. Cant. 5. Nylsen.

Theodor. Orgelitan.

QUESTIO IV.

Quare Herodes ausus sit, Ioannem in vinculis alligare?

Ratio difficultatis. Quomodo ausus est Herodes Ioannem conijcere in vincula...

Respondet Abulenti cap. 14. Matth. quæst. 16. duo. Et primo, quia incarceration est malum paruum...

Sylveira in Evang. Tom. I. l.

Eccle. 10.

ipsam & populus eorum sequatur exemplum; totus, si adveniret, futurus erat armatus, non in sponsa defensionem, sed in majorem ejus spoliationem, & ideo neminem appellat, ne plures contra se haberet latrones, & hostes. Qualis rector civitatis, tales & inhabitantes in ea, Eccles. 10. num. 2.

QUAESTIO V.

Quomodo prenditur Ioannes, qui est Christi vox, cum verbum Dei non sit alligatum?

24. At Apostolus in sua 2. ad Timoth. 2. n. 6. Verbum Dei non est alligatum. At Baptista erat vox Dei, quomodo ergo vinculis astringitur? Et genuinus Pauli sensus est, ut explicat D. Chrysol. D. Ambrosius, D. Remigius, D. Anselmus, quod quamvis Paulus alligaretur ac includeretur in carcere; tamen, verbum Dei alligari non poterat: nam inde scribebat, docebat, ac praedicabat: Verumtamen in mystico, ac morali sensu rem investigemus.

25. Respondeo primò Ioannes vox Dei, quæ infonuit per vastissimum eremum, ac totum Judææ regnum adimplevit, scilicet verbum Dei non sit alligatum, in parvo tamen carceris loco ab ini-quo Rege constringitur. D. Basilus Seleucus Orat. 18. Herodianis affectibus pro armis usus diabolus, viam aperit ad Baptistam mortem. O pulchre excogitatum à diabolo insaniam! Carnificem statuit in Joannem Regem ipsum. Vidit hominum quidem dominatorem esse Herodem, affectuum vero servum. Vidit diabolus Herodem indomita cupiditate exagitari, ac suorum affectuum vile esse mancipium, per ipsum parat carcerem, & necem in Baptistam Dei clamantis vocem, quæ quamvis alligari non possit, tamen accensa Regis cupiditas, tyrannide insolescens, ipsa potestate innixa, impossibilia tentat, & inaccessa audet & vocem clamantem in carceris barathro includi praesumit. Vide lib 2. c. 4. num. 54. & cap. 8. num. 12.

26. Chrysol. Secundò eleganter D. Chrysol. serm. 127. Qui vincula, ait, solverat peccatorum, peccatoris vinculis alligatur, ut vincula venia locum venia non relinquat. Ex alto Dei iudicio Ioannes Dei vox qui omnes vocabat ad poenitentiam, quæ à peccatorum vinculis solvebantur homines, Regis iniqui, ac peccatoris vinculis astringitur, ut ita ipsi sit omnis venia alligata, & tantum irremediabilis interitus preparatus. Aliquando Dei Sacerdos, ac Pontifex, qui peccatorum vincula solvit, peccatoris Regis vinculis alligatur, ipse miserabili ruina absque venia perimatur; nulli enim rigidiori supplicio perire, quam Core, Dathan, & Abiron, quos vivos devoravit terra, quia contra Moysen, & Aaron Sacerdotes Domini conspiraverunt, Numer. 16. num. 30. Qui enim Sacerdotes contemnit, in omne malum prolabitur. Unde ait Divus Cyprianus Epistol. 66. ad Florentium. Unde schismata & heresis oborta sunt, & oriuntur. Dum Episcopus, qui unus est, & Ecclesia praest, superba quorundam presumptione contemnitur: & homo dignatione Dei honoratus, indignus hominibus iudicatur.

Tertiò Augustinus in Psalm. 115. ad illa ver-

ba: Ego autem humiliatus sum nimis, ita ait, Cur addidit Propheta: Ego autem, nisi quia homo humiliari potest ab eis, qui veritati contradicunt; non ipsa veritas, in quam credit, & loquitur? Unde Apostolus cum de catena sua diceret: Sed sermo, inquit, Dei non est alligatus. Joan. persona carcere alligatur, & constringitur, non tamen ipsa vox clamantis; nam de carcere praedicabat, docebat, ac discipulos suos ad Christum destinabat, ut ab eo in veritate instruerentur. Ita D. August. cit. Psalm. 115. n. 1. quo Psalmographus ait: Credidi, propter quod locutus sum: ego autem humiliatus sum nimis, ubi ait, quod ipsemet Regius Vates humiliatus est, non tamen veritas, quam credit, & loquitur D. Augustinus. Iste, quia est una persona, sanctorum testium, hoc est martyrum Dei. Credidi, inquit, propter quod locutus sum: Ego autem: non illud, quod credidi; non sermo, quem protuli; sed ego humiliatus sum nimis.

Cum Paulus esset Ierosolymis in conventu Judæorum duabus catenis astrictus, ac ligatus, ascendens in loco sublimiori, stans in gradibus, annuit manu ad plebem, & magno silentio factò, allocutus est, Act. 21. num. 40. & habuit satis largum sermonem. Adhuc, Paule, catenis vincus non desinis loqui ad populum; imò ut melius ab omnibus percipiatis, altiore scandis locum? Alligatus erat Paulus, verbum tamen Dei alligatum non erat. Unde ait D. Chrysol. tomus homil. 47. in Acta Apostolorum. Quid huic spectaculo par eras videre? Paulum duabus catenis ligatum concionantem? Quomodo non turbatus est, quomodo non confessus est, totum populum exasperatum videns adsistente praeside? Et ita multa verba habuit, maxime concitatum contra se Judaicum populum valde timens.

QUAESTIO VI.

Quare inter Herodem, & Herodiam tanta in nomine convenientia?

29. Germanam huius rei rationem dixi jam supra num. 5. Quia iste Herodes erat filius Herodis Judæi, & ab ipso parente ita nuncupabatur. Herodias verò nepos exiitit ipsemet Herodis Judæi; ac proinde nomine ab avo ita dicebatur. Tamen moraliter inquirimus, cur hæc duo luxuriae mancipia tam similia nomina habeant inter se, ac veluti uno nomine dicantur Herodes & Herodias? Ad quod

30. Respondet primò Divus Chrysol. sermone 173. Sociatur, inquit, Herodi Herodias, ne essent vel nomine dissimiles, qui erant scelere, moribus, vitæque consimiles: & jungerentur vocabulo, quos criminum junxerat turpitudine. Semper enim vitæ turpitudine, laici de similes, vitas morum suos alumnos consimiles facit, ut inter se arctissimo vinculo associantur tam vitæ petulantia, quam nomine, & vocabulo, ut vix unam ab altero discerni possit. Duo Diaboli membra armantur contra populum Israëliticum, cum per desertum accederet, scilicet Rex Balac, & Balaam, Numer. 22. num. 5, ut ita maledictionibus, ac insidiis suis totus demoliretur, ac consumptus esset Israël. Sed cur vocantur Balac,

Carthuf.

Balac; & Balaam? ut advertit Carthusianus, ut quos malitia conjunxerat nomine non discreparent.

31. Fulgent.

Secundò D. Fulgentius serm. 7. de Joanne, ita loquitur. Dicite mihi, quid habetis cum Joanne Baptista Herodes, & Herodias, quos ad consortium adduxit nominum impuritas criminum? An timetis, qui vobis vocabulis conjungimini in luxuria, forsitan separemini, estote certissimi, qui sicut uno consensu caditis in luxuriam, ita uno nomine suscipietis sententiam. Notate ultima verba, Ad quid commune nomen in eis? Quia sicut in obscenis luxuriae associabantur, ita sub uno damnationis nomine in supplicio maxime convenirent: Ita uno nomine suscipietis sententiam. Quibus enim æquale scilicet crimen, non dissimilis est poena. Turpissimis vitis licentiosè vivebant filii Heli. Accipiebant carnes in templo; antequam Domino offerretur sacrificium, indulgebant cum mulieribus, quæ observabant ad ostium Tabernaculi, & tandem omni violentia opprimebant Israël. Eorum supplicium denuncians Propheta Domini suo parenti Heli: Hoc erit tibi signum, quod venturum est duobus filiis tuis Opni & Phinees, in die uno morientur ambo, 1. Reg. 2. num. 34. Cor simul uno die, & non diversis temporibus? Cur simul eadem morte, & eodem bello cadant? Quia cum eorum peccatum esset simultaneum, supplicium disjungendum non fuit; qui enim æquali peccato simul delinquebant, æquali simul supplicio pereunt. D. Gregorius, prout in his duobus filiis considerans duplicem gradum antiqui Sacerdotii: ita fatur eodem loco. In duobus filiis Heli geminum Sacerdotii veteris ordinem ostendimus designari: qui velle in una die mortui sunt, quia simul in Redemptoris morte convenerunt.

32. Innoc. III.

Hanc rem multiplex exemplo confirmat Innocentius III. lib. 2. de contemptu saeculi cap. 23. de luxuria differens. Hæc, ait, Pentapolim cum adjacente regione subvertit, Gen. 19. num. 24. Sichimitas raptotes Dinæ cum populo interemit, Genes. 34. num. 25. Her & Onan filios J. da im mundos percussit, Genes. 38. n. 7. J. dæum, & Madianitidem pugione transfodit, Numer. 25. num. 8. Tribum Benjamin pro uxore Levitæ delevit, Iudic. 20. num. 37. Filios Heli in bello prostravit, 1. Reg. 4. num. 11. Ammon in convivio interfecit, 2. Reg. 13. n. 28. Uriam occidit, 2. Reg. 11. num. 17. Presbyteros lapidavit, Daniel. 13. n. 61. Ruben maledixit, Genes. 35. num. 22. & Genes. 39. num. 4. Samson seduxit, Iudic. 16. num. 19. Salomonem pervertit, 3. Reg. 11. num. 1. Hæc multos vulneratos dejecit, & fortissimi quoque interfecti sunt ab ea, vix inferi domus ejus penetrantes in interiora mortis, Ita Innocent. In quibus multa enumerat exempla, in quibus ob eadem peccata eadem poena infligitur.

33. Marci. 6. num. 18. Dicebat enim Ioannes Herodi: Non licet tibi habere uxorem fratris tui.

VERSIONES.

Syriacus. Non licet tibi ducere uxorem fratris tui.

Eusebius Galli Non licet tibi uxorem fratris tui accipere fratri.

ALTER TEXTUS.

Matth. 12. n. 4. Idem ferè ut Marcus.

EXPOSITIO.

34. Ira cum modestia Regi loquitur Ioannes sine improprio, solius scilicet amore, non ex se, sed ex lege, potius monens de veritate, quam corripiens. Quod eleganter ponderavit Chrysol. tomus homil. 29. in 2. Epistol. ad Corinth. Non enim, inquit, dixit, Sceleris, pollute, & pravaricator, ac prophane, conculcasti Dei legem, contempsisti, quæ statuta sunt; potentiam tuam legem fecisti: nihil horum, sed etiam in reprehensione apparuit multa mansuetudo viri, ac mitis. Dixit enim: Non licet tibi habere uxorem fratris tui, erat enim verbum magis docentis, quam reprehendentis. Eadem cum modestia Sacerdos Azarias reprehendit Regem Oziam, Sacerdotale officium usurpantem: non exaggerat crimen, sed tantum sacrilegium proponit. Non ex, inquit, Ozia, tui officii, ut adoleas incensam Domino, 2. Paralipom. 26. num. 14. Ioannes cum ad Pharisæos loquitur, gemina viperarum vocat, Luc. 3. num. 7. honori verò regali deferens nil simile dixit, sed tantum simpliciter: Non licet tibi habere uxorem fratris tui, Petri 2. num. 17. Regem honorificat. Et dicit ei. Non licet tibi habere uxorem; Cum ipse esset alienigena. Ad quod optime respondet Albertus Magnus: Quia contra omnem legem naturalem est, habere uxorem alterius. Vt servare legem, quamvis ipse esset Idamaus foris legem Dei assumpserat. Vel quia praelatus populi Dei existens, legis formam servare debuit, quandiu præsuit. Et adulterium semper prohibitum fuit gravissimis poenis & legibus à Romanis, Persis, ac omnibus nationibus, ut latè intendunt Tiraquellus in comment. de legibus consub. lib. 13. n. 3. Menochius de arbitrariis, lib. 2. cent. 5. casu 419. ubi satis latè rem tractat. Uxorem fratris tui, Non licet tibi habere uxorem alienam, fratris tui, quia dum crimen committitur in fratrem, maxime aggravatur ejus malitia. D. Basilus Seleuc Orat. 18. Fratris autem, inquit, appellatio per medias incidens injurias scelus angebat aulterii novo sceleris, & injuria accessione cumulat ab injuria. Auger enim injuriam cognatio. A quo enim natura debita expectabatur benevolentia, apud eum majora sunt quæ accusantur crimina.

QUAESTIO VII.

Quare Herodes publicè arguatur à Ioanne?

35. P Oterit in doctum revocari, an Ioannes manifestè, vel secretè reprehenderit Terrarcham. Pro secreta admonitione stat Divus Chrysol. serm. 127. Pro publica objur-gatione pugnat D. Chrysol. tomus homil. ad populum 1. Videt Antiochenus, Abulensis cap. 14. Matthai, quest. 15. in corpore: Tamen proba